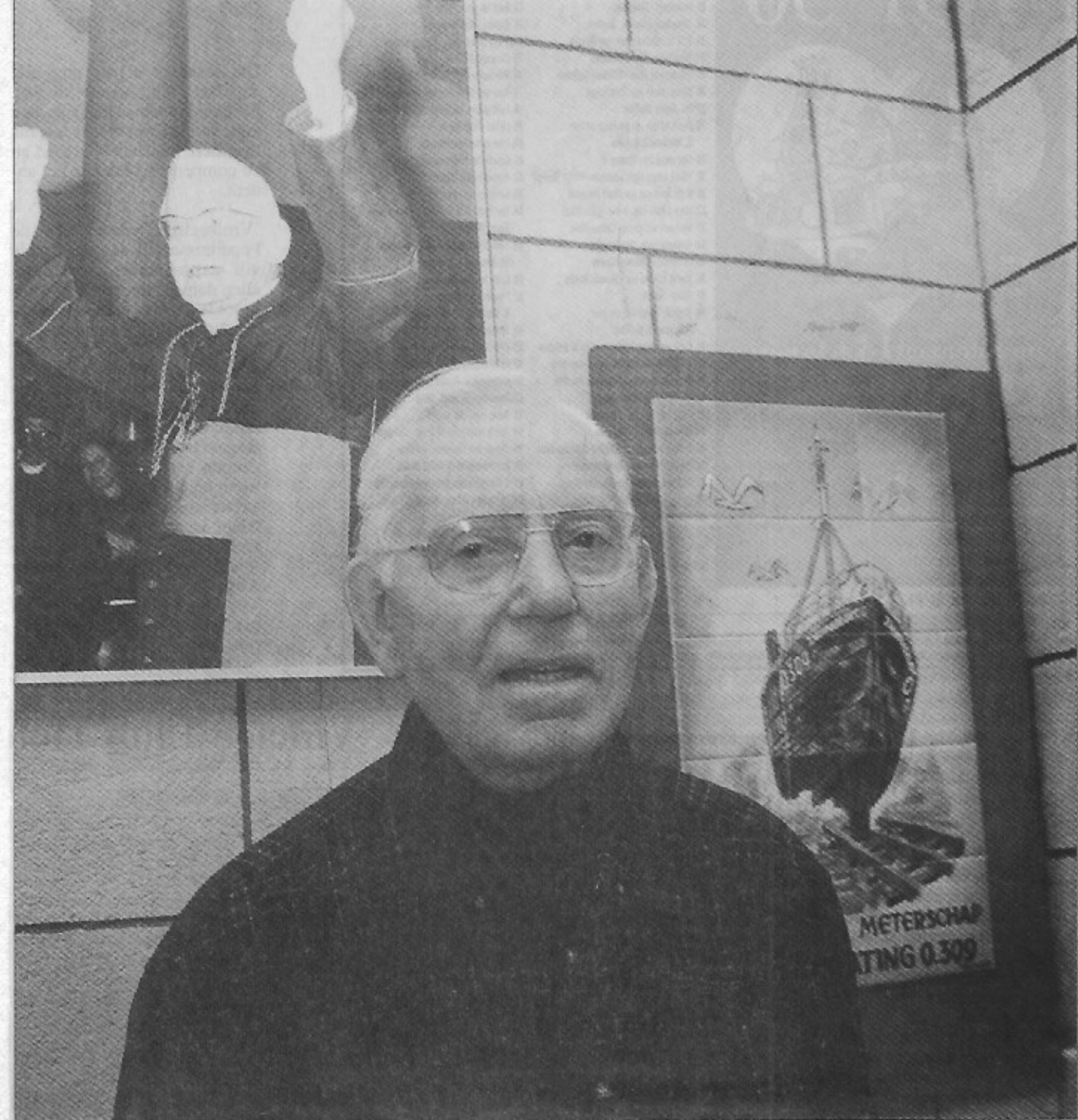

„Er is ook veel goed volk”

Gewezen CVP-parlementair Dries Claeys (83 jaar) blikt terug op rijkgevuuld leven

In de winter van zijn bestaan kan Dries Claeyns zich geen mooiere kroon op zijn levensgeluk toewensen : echtgenote Clothilde Van Canneyt die hem een zoon en vier dochters schonk (waarvan nog drie meisjes in leven). Tien kleinkinderen bengelen aan de levensboom van oma en opa. Dries Claeyns woont al sinds 1961 bij de H. Hartkerk, alwaar hij trouwens voorzitter van de kerkraad is. Gaat het wandelen vandaag niet meer zo goed, dan nog is hij praeses van de Gulden Leeftijd van de parochie en zetelt hij ook nog in Godtschalck als voorzitter van de bouwcommissie. Maar bovenal zal Dries - zelfs tot bij Sintepier — van 'zijn Viertorre' blijven houden.

— Hoe geraakte je uit het slop ?

— Dries : „Na een jaar kon ik aan de slag in een fabriek die afhankelijk was van Ougrée Marié, ook wel 'la forge de Zeebrugge' genoemd. Dat was dagelijks over en weer pendelen naar Lissewege. Lot dat toen de vroegere schepen Karel Achtegale eveneens beschoren was.”

Toen Dries nog school liep, zou hij op een late namiddag Jos Cardijn — zoon van een kolenmarchand die later kannunik werd — tegen het lijf lopen. Met hem ook nog een achttal andere jongens. Ont-

moeting die ergens zijn leven een heel andere wending zou geven.

— Wat had die kajottersmaker wel te vertellen ?

— Dries : „Het eerste en bijzonderste dat mij bij hem opviel, was de meerwaarde die hij jonge arbeiders toeschreef. Hij keek ons in de ogen en zei dat er meer in ons stak dan datgene wat er van ons uitging. Iedere jonge arbeider en arbeidster werd door meneer Cardijn een roeping aangemeten. Een taak die iedereen in zijn leven had waar te maken.”

Niet te vergeten dat schrijvende armoee negerdorpen uit Oostends-Steense randgebieden als 't Vettegas, Steense Dijk, Viertorre en Westerkwartier bedretste. Dat er ik weet niet hoeveel jonge gasten niet in eigen schoenen en klederen liepen, uitgedost als ze waren door Sint-Vincentiusgiften en andere meevoelende kerkfabriekachterdeurtjes...

— Hoe kon het met rooie vlekken aangeslagen proletariaat toen voor de nog altijd christelijke KAJ gewonnen worden ?

Via fonds voor meestbegaafden naar Katholieke Vakschool

Toen Dries Claeys op zijn 13de de Broeders van Liefde verliet, mocht hij op een verdienstelijk lager onderwijs teruggliken. Niet voor niets kreeg hij naderhand van het Fonds voor Meestbegaafden een beurs om aan de Katholieke Vakschool te studeren. „Een gift — 1200 fr. me dunkt — die ik later diende terug te betalen.”

— Wat bleef je van die vakschool bij ?

— Dries : „In de eerste plaats directeur Urbaan Ruysen : priester die ooit brancardier was in de Grote Oorlog en naderhand als proost van de Oostendse Volksbond instond voor cursussen om gewone mensen iets bij te brengen. Het was Ruysen die de idee vakschool — de latere VTI — opperde, welke in 1923 officieel zou ingehuldigd worden.”

— Uw respect druift zó uit uw woorden...

— Dries : „Met zijn kleerkastfiguur was Urbaan Ruysen zó al indrukwekkend. Het bleef daar niet bij, want hij waakte zowel over de jongens als over de lessen. Wipte hij regelmatig de theorieklassen binnen, dan was hij evenmin uit het atelier weg te slaan. Hij leefde voor zijn school... en aarzelde niet op een bepaald moment de kajotterie een serieuze hand toe te steken.”

— Beroep... en eerste werk ?

— Dries : „Uiteindelijk bracht ik het na drie jaar tot werktuigmachinekundige — weet hebben over draaien, frezen, schaven — waarna ik me aanbod bij de scheepswerf Beliard Crighton. Mijn aanvangswedde bedroeg 25 centiemen... maar 14 dagen later kreeg ik er 15 centiemen bij. Een jaar later volgde een algemene afdanking en maakte ik kennis met de dop...”

Als jongste van 12 werd Dries Claeys op d'oede Viertorre geboren op 8 april 1915, toen er bijlange nog geen sprake was van de Hendrik Baelskaai. Gelegen dichtbij de Lange Nelle die met haar zwaailichten visserboten de thuishaven aanwees, was het armtierige negerdorp evenwel een speelparadijs voor kinderen. Drukte genoeg met oefenplein, stallen voor paarden en het Fort Napoleon, private eigendom van kloek grut dat met stevige benen en dijnen uit de korte broek schoot. De Viertorre ? Eén muzikale komedie waarin meisjes en jongens onder mekaar speelden dat het een frang was !

Vader Warden Claeys was afkomstig van een doeningsje juist over de Groenedijk, dat toen nog altijd Bredene was. Hij was een sterke man die in zijn leven boten loste en staketsels onderhield met de firma Van Huele. Dries denkt dat hij het solidaire gevoel van moeder, Victorine Hoste, meekreeg. Ze was de helpende hand die toch zó met andere mensen kon meelevend.

— Stuten zonder boter gegeten ?

— Dries : „Oie, oei, je zou beter vragen of ik in die dagen ooit wel boterhammen mét boter gegeten heb. Twaalf meisjes spijzen, je moest het maar doen...”

„Cardijn leerde ons een schoon mens worden”

— Dries : „Denk nu maar niet dat ik de tijdsfeer van *Rood of geen brood...* niet aan de lijve heb ondervonden. De eerste dag dat ik mij naar het Beliard Crightonmagazijn begaf, vroeg men mij of ik al gesyndiceerd was. Ik antwoordde dat ik bij het ACV was ingeschreven, waarheen ik trouwens al een 30-tal andere jongens had meegebracht. Vent !, ik vloog onmiddellijk buiten... en in minder dan een halfuur wist heel het atelier dat ik een *kalote* was.”

— **Waren er daar toen nog andere kaloten ?**

— Dries : „Welja, Pier en Warden Braems, Kamiel Danguereau, opa van revuespeler Gerard en gewezen schepen Karel Achtergael.”

Ook politiek engagement een roeping

Hoe geraak je op de politieke mallemlolen ? In eender welke kleur of dogmatic zal dit wel altijd op een vrij eenvoudige, haast normale manier gebeuren. Op zeker ogenblik vroeg men Dries Claeys of hij een bepaalde opdracht wilde aanvaarden... en voor hij het goed en wel beseftte was hij leider van de kajotters.

— Dries : „Toen mijn broer als milicien werd opgeroepen, ben ik in zijn plaats gegaan, omdat hij er enorm tegen opzag. Na acht maanden piottendienst ging ik in Brussel aan de slag bij de nationale KAJ-Centrale. De KAJ zou in 1939 normaal massaal naar Rome gaan. Het uitbreken van de oorlog maakte hier evenwel komaf mee.”

— **Jou kajotterszijn had nationale vleugelslag ?**

— Dries : „In het vooruitzicht van het Heizelcongres in 1935 waren wij regelmatig op toer in de contreien om spreekbeurten te houden. Ik sprak ooit op een ton in Gistel ! Het jubelcongres kon niet indrukwekkender : honderduizend jongeren staken het Heizelstadion bomvol.”

— **Hoelang ging je kajottersleven mee ?**

— Dries : „Ik was kajotter van mijn 13de tot mijn 26ste, tot ik trouwde met Clothilde Van Canneyt, zus van wijlen NCMV-boegbeeld Jules Van Canneyt, nog zo'n kajotter.”

— **Je kon een politieke carrière niet mislopen...**

— Dries : „Hiervoor maakte meneer Cardijn me al in 1938 wakker. Hij maande ons aan tot eerbied voor de roeping die van God uitkomt, het priesterschap. Terzelfdertijd wees Jos Cardijn erop dat het politieke mandaat een equivalent is van het priesterschap. Een evenwaarde, omdat men voor maatschappelijke problemen staat waarmee de mens zijn leven lang wordt geconfronteerd. Het heeft mij gestimuleerd om naderhand in 1945 in Oostende de CVP te helpen stichten.”

— **Wanneer klonk de gong voor het eerst ?**

— Dries : „Dat was in 1958 toen ik tot parlementair werd verkozen. Zonder valse bescheidenheid mag ik zeggen een niet onbelangrijke rol te hebben gespeeld. Mijn activiteit speelde zich al evenzeer af op het economische vlak als op het gebied van de visserij.”

— **Je vergat je eigen streek niet.**

— Dries : „Niet in het minst, als je weet dat ik in 1952 het eerste congres over werkverschaffing heb gehouden, nadat ik in 1947 al professor Vandeputte erbij had gehaald om over dit onderwerp te praten. Ik was een van de oprichters van de Vlaamse Economische Raad in 1954 en maakte deel uit, namens de Kamer, van het bureau van de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen. Ik heb trouwens ook het plan ter economische heropleving van de Westhoek helpen tot stand brengen.”

„Er zijn vandaag nog brave mensen”

Neerkijkend op het hedendaagse schouwtoneel dat be-

smeurd wordt door brutaliteiten, smerigheden en moorden die de welvaartmaatschappij uit haar voegen rukken en er weerloos moet worden toegekeken hoe jonge mensen zich meer en meer van het leven benemen...

— **Hoe zou meneer Cardijn daarop gereageerd hebben ?**

— Dries : „Het is een dilemma om de tragiek uit het wereldbeeld van de dag te wissen. Laten we evenwel de sensatiezucht buiten beschouwing en getroosten we ons de moeite om wat aandachtiger de mensen rondom ons te beschouwen, dan zullen we vaststellen dat er vandaag de dag — beestigheden ten spijt ! — meer personen dan vroeger zijn die zich verdiepen in het reilen en zeilen van hun medemens.”

— **Graag een paar voorbeelden ?**

— Dries : „Deze week was ik nog in huize Godtschalck waar mensen — al jaren aan een stuk — zich bijna iedere dag nuttig maken. Zoveel vrijwilligers van de *Viertorre* ! In de het Sint-Jozefziekenhuis dezelfde scène : mensen die bereid zijn patiënten te begeleiden op een wandeling. Geloof me, er zijn heel veel mensen die zich gratis ten dienste stellen voor hun naaste. Zo o.a. bij het instellen van muziek of het in mekaar steken van leuke programma's.”

— **Nobele werking die haast onbekend is...**

— Dries : „Er zijn duizenden en duizenden mensen die verder kijken dan hun egoïstische neus lang is. Maar dat is geen nieuws. Nochtans schraagt dergelijke liefdadigheid nog niet weinig de wereld. Men zou die brave mensen eens van maandag tot maandag moeten volgen... Maar voor de pers is dat niet belangrijk. Het zijn blijkbaar niet deze voorbeelden die aantrekken. Alleen sensatie en afwijkingen halen de frontpagina.”

— **Clothilde Van Canneyt, zeg jij ons nu eens wie Dries eigenlijk is ?**

— Clothilde : „Een mens uit de duizend waarmee ik op 9 juli 58 jaar getrouwd ben. Hij is nooit moe, doet nooit genoeg, ontziet niets, is altijd

welgezind en heeft on eindig veel geduld. Normaal zou meneer Cardijn ons getrouwd hebben, maar het was oorlog en de stichter van de kajotters mocht het spergebied niet bin-

nen. Hij moest in Brugge blijven. Het was dan ook de Oostendse Volksbondproost Gryspeerd die ons huwelijk heeft gezegend.”

Herinneringen van Dries Claeys

■ Dries was bijlange nog geen volksvertegenwoordiger toen visser Basiel Haelewyck uit de Thomas Van Loostraat naar hem toestapte, met de vraag hem uit de put te helpen. Wat voor ex-kajotter Claeys het vertrekpunt was om in 1959 bij Albert De Vleeshouwer, minister van Landbouw, een 12-puntenprogramma voor te leggen teneinde de visservloot te vernieuwen en de slabakkende visserij op te vangen.

■ Toen de jonge vent van de Vuurtoren zijn dienstplicht vervulde bij het 14de Linieregiment van Luik wilde hij — deel uitmakende van een Vlaams bataljon — in het kamp van Beverlo voor zijn kop geen Franse bevelen uitvoeren. Natuurlijk kreeg de dienstweigeraar 'koekjes'...

■ Het gebeurde dat de negenjarige Dries Claeys, toen hij nog in de Stokersstraat woonde, thuis kwam van school en zag hoe de meubeltjes op straat werden gezet, terwijl moeder als vermoord aan het schreien was. Het gezin Claeys stond ergens voor 20 fr. in de schuld. De burens toonden hun goed hart : er werd 18,75 fr. opgehaald, waardoor de deurwaarder akkoord was om de meubeltjes weer binnen te laten zetten.

■ De gemeenteraad heeft Dries Claeys, volgens zijn zeggen, meer dan eens tegengestoken : „Het is de manier hoe het beleid gevoerd wordt. Dat klappen en blijven klappen, dat zeveren tegen de grote vaak over duizend dingen en nog... Iets wat per slot van rekening over het algemeen geen zinnige betekenis heeft en nog minder aarde aan de dijk brengt.”

Dries Claeys pleitte er ooit voor dat Oostende een grote industriële uitrusting zou krijgen. De liquidatie van de RMT heeft hem enorm veel verdriet gedaan. Toen er van staatsinstelling naar Regie werd overgeschakeld, riep Dries in het parlement uit dat men een kind niet de wereld inzendt zonder de nodige financiële middelen. Vandaag zweert hij dan ook dat dit drama had kunnen worden vermeden.